

Her er årets leiekjørings- og maskinleiepriser

Hundrevis av priser fra hele landet utgjør til sammen årets innholdsrike prislister. I tillegg får du kommentarer og tips fra leiekjørere og gårdbrukere.

TEKST: Helle Cecilie Berger, helle.berger@tunmedia.no

Foto: Marcus Pasveer

Forskjell: Leiekjøringsmarkedet ser forskjellig ut i ulike landsdeler. Ifølge Elisabeth Holand fra Nordland (t.v.), Hans Nummestad fra Østfold og Åse Ingebjørg Homme i Aust-Agder varierer det om leiekjørere tar seg betalt i balle/kjørebredde/tonn eller om de tar seg betalt per kjørt time. Størrelsen og arronderinga på jordteigene har mye å si.

Hvordan leiekjøringstjenester prises rundt om i Norge, avhenger av arealene og geografiske forutsetninger på hvert enkelt sted. Tre medlemmer i Norske Landbrukstjenester forteller om leiekjøringsmarkedet i deres områder Østfold, Aust-Agder og Lofoten.

GREI ARRONDERING

Daglig leder i Landbrukstjenester Østfold, Hans Nummestad, forteller at det går mest i gjødselkjøring, pressing og pakking av gras, skurtresking og litt beitepussing når det er snakk om leiekjøring. Leiekjøringsmarkedet i fylket kjennetegnes med entreprenører, blant annet aktører som har spesialisert seg på utkjøring av bløtgjødsel, talle og slam.

Østfold har store og flate jorder, med det Nummestad karakteriserer som grei arrondering. Leiekjøringa kan gjøres mer effektiv enn på områder med mindre jordstykker.

– Jeg hører jo om entreprenører som sier nei til å leiekjøre på de minste jordstykkene, forteller han.

– Det blir å reise til jordlappen, slippe ned redskapen og ta den opp nesten med en gang. Da er jobben gjort. Det er utfordrende å jobbe på små jorder med mange kanter når redskapen er stor.

De store jordteigene i Østfold gjør at det er mer vanlig å prise leiekjøringa i kroner per dekar. Det gjelder for eksempel i åkersprøyting og overgjødning med kunstgjødning. Med husdyrgjødsel regnes gjerne timer eller per lass. Pakking av gras kalkuleres per balle. Hvis det er snakk om få baller, legges ofte oppmøte på prisen. I skurtresking derimot er timepris mer vanlig. Et tips fra Nummestad for å få ned sluttprisen, er at gårdbrukeren legger til rette for tømning av tanken i fart. Det gir 15 til 20 prosent større kapasitet enn om føreren må stoppe og tømme.

SMÅ OG SPREDTE TEIGER

I Aust-Agder karakteriseres jordbruket av små og spredte teiger. Styreleder i Landbrukstjenester Sør, Åse Ingebjørg Homme, forteller at det ikke er mange som driver med leiekjøring, og at det er dårlig tilgjengelighet på mange tjenester. Selv leier hun gjødselkjøring og beitepusser. Helst skulle hun ha leid flere tjenester og oppfordrer flere i Agder-fylkene til å starte med leiekjøring. Det er så fint å få avlastning

i en travel hverdag for Homme på det økologiske melkebruket i Valle i Setesdal på 125 tonn kvote.

– Når leiekjøring ikke er tilgjengelig, må vi holde oss med maskinene selv eller gå inn i maskinsamarbeid. Med felles utstyr kan en fort møte utfordringer med vedlikehold, sier Homme.

Selv har hun kjøpt rundballeutstyr. Med dét leiekjører de også for nabobruket. For å enes om en riktigst mulig pris for begge parter, er det greit å ha en prisliste å se på.

– Det er ypperlig å ha leiekjøringspriser som dere har, da kan en sammenligne seg med hva andre tar, sier hun.

Selv om gårdbrukeren tidligere har betalt for rundballepressing per balle, foretrekker hun å betale timepris for denne tjenesten.

– Med så spredte jordbruksarealer og lang tilkjøring av leieutstyr, synes jeg det er mest rettferdig for begge parter å gjøre opp betalinga med kroner per time. Det er også vesentlig at jeg ikke skal betale like høy timepris for tilkjøring av utstyr som når utstyret er i bruk.

På det økologiske bruket er det viktig med god kvalitet på grasballene. Graset må være godt fortørket, da blir det mer høy per balle, og med færre baller brukes mindre plast i pressinga. Ballen må ha før som er godt ensilert og pakket i tilstrekkelig med plast for ikke å sprekke.

– Da får det heller ta den tiden det tar for at rundballene skal være av god kvalitet, så fremt de jobber effektivt, forklarer Homme.

– Men er du ikke fornøyd, er det viktig at du sier ifra, presiserer hun.

Selv har sørlendingen bare godord til leiekjørerne hun har leid. I fjor leide hun inn en flink gutt som kjørte beitepusser, og hvert år leier hun inn utkjøring av gjødsel. Gjødselkjørerne er seriøse og presenterer en fast timeliste som hun kan forholde seg til. Og de jobber effektivt. Jobben til gårdbrukeren fra Valle består kun i å gjøre gjødsels flytende og lage gjødslingsplaner, teig for teig.

RUNDBALLER I LOFOTEN

Samdriftsgårdbrukeren Elisabeth Holand fra Vestvågøy i Lofoten kan fortelle at i hennes nærområde går det mest i rundballepressing når det er snakk om leiekjøring. Rundballepressinga prises som oftest per balle, ellers prises leiekjøringa per time. Forklaringa er som i Aust-Agder, at hver enkelt jordteig ikke er stor, dessuten varierer terrenget fra

Tips fra leiekjørere

Leiekjørere og maskinutleiery har ikke bare gitt oss sine priser. De har også kommet med tips som du kan lese her.

HUSK KORREKT FAKTURA

Vestfold Landbrukstjenester har laget en fyldig maskinkatalog med et rikholdig utvalg av leiepriser fra sine rundt 300 medlemmer (se vlt.no). Tallene har Norsk Landbruk fått tillatelse til å bruke. I brosjyren gir de gode tips, som å fylle ut fakturaen korrekt.

Det er visse krav til en faktura for at den skal være gyldig:

1. Nummer og dato - fakturanummer, organisasjonsnummer og eventuelt merverdiavgift (mva.)
2. Angivelse av partene - navn og adresse på selger og kjøper
3. Ytelsens art og omgang - beskrivelse av varen/tjenesten
4. Tidspunkt og sted for levering av ytelsen, beløp og betalingsforfall
5. Merverdiavgiften skal være spesifisert

Vær oppmerksom på at kravet om organisasjonsnummer etterfulgt av mva., for avgiftspliktige foretak, er et krav for å kunne få fradrag for merverdiavgift ved utgiftsføring. Videre er kravet om klar og entydig beskrivelse av varen/tjenesten et vilkår for fradragsføring. Begrep som «rekvisita» og «diverse varer» er ikke tilstrekkelig for å fylle kravet til tydelig vare- og tjenestespesifikasjon.

UTREGNING AV TIMEPRIS

I prislista til Vestfold Landbrukstjenester (VL) anbefales det å legge på prisen med 20 til 30 prosent hvis det leiekjøres for industri og anlegg. Grunnen er økt risiko og slitasje på utstyr.

Når kun maskinen leies ut, anbefaler VL å legge til 15 til 40 prosent på prisene etter avtale med eier. Her foreslås det å påregne flyttekostnader bare ved avstander over to kilometer og sette prisen til 350 kroner, eller etter avtale.

delvis bratt, til sandjord og myrjord, i tillegg til mye stein.

– For meg spiller prisen en rolle, det er jo ganske dyrt å dyrke grovfôr når en sammenligner prisen med kraftfôr, sier Holand, som driver et melkebruk med 280 tonn kvote.

– Ellers tenker jeg jo kvalitet. For oss gårdbrukere er det fint med konkurranse mellom flere leiekjørere, og å kunne leie flinke folk som kjører mye.

HUSK SIKKERHETEN

Til slutt kommer en viktig påminnelse fra Hans Nummestad om å tenke «helse, miljø og sikkerhet» (HMS).

– Husk HMS på krafttutaksdrevne redskap, i sær når du leier solo-redskap. Det er viktig å huske på å sjekke at deksel og vern er i orden.

VEDLIKEHOLD AV VEGETASJON

Anders H. Modalen i Mie & Modalen AS mener leiekjørere bør få øynene opp for klipping av heltre. Han skriver at det kommer til å bli mye etterspørsel i framtida. Støtten gjør at det er lønnsomt for gardbrukere/skogeiere å fjerne uønsket grov vegetasjon på beiter og langs vei- og jordkanter ved å levere til bioenergi, i stedet for å rydde det manuelt og la treverket bli liggende. Prisene til Modalen kan gjenfinnes under kategorien «Vedlikehold av kulturlandskap». I samme kategori er det verdt å merke seg prising av stubbfresing og fliskutting, etter tips og prisopplysninger fra lokale lag i Bygdeservice Norge.

PRISING AV TRAKTORUTLEIE

Eilev Mellerud i Mellerud AS får stadig spørsmål om leie av noe større og moderne traktorer fra gårdbrukere til våronnkjøring, og landbruksentreprenører som ønsker å leie inn nyere, store traktorer til profesjonell kjøring. Mellerud forteller om utleiery som tar mellom 30 000 og 70 000 kroner for sommerhalvåret, for å leie ut opp til fem år gamle traktorer med 80 til 170 hk, og der utleiery dekker forsikring og stopp som skyldes traktor.

– Prisene dekker kun kostnadene og mindre enn det. Prisene må økes med 25 prosent, og likevel er det god butikk for leietaker, kommenterer Mellerud.

Han legger ved konsekvenser av for lav pris ved hjullaster og traktor:

Eksempel hjullaster: Utleie av hjullaster som har en ny pris på en million kroner når utleiery tar 18 000 kroner per måned i utleie. Etter fem år og 5 000 timer har hjullasteren en restpris på rundt 600 000 kroner.

Eksempel traktor: Utleie av traktor til ny pris på en million kroner når utleiery tar 14 000 kroner per måned i utleie. Etter fem år og 5 000 timer har traktoren en restpris på rundt 400 000 kroner. ■

Takk til våre samarbeidspartnere!

Under innsamlingsfasen av årets leiekjørings- og maskinleiepriser har Norsk Landbruk fått god hjelp fra Norske Landbrukstjenester og Evald Storaas. God hjelp og gode tips har vi òg fått fra Vestfold Landbrukstjenester og Harald Lie.

Vi har også fått god bistand fra lokallag innen Bygdeservice Norge. Sist, men ikke minst, hadde ikke denne lista blitt så utfyllende og informativ hadde det ikke vært for alle maskinstasjonene og de mange enkeltstående tilbydere rundt om i landet.

Takk til dere alle for god hjelp!

Leiekjørings- og maskinleieprisliste 2010

Prislista er delt inn i en leiekjøringsdel og en maskinleiedel. Under **leiekjøring** er mannskap, traktor og utstyr inkludert i en samlet pris. Under **maskinleie** er prisene stykket opp slik at du kan se hvor mye den enkelte maskin, traktor eller mann koster.

I år har vi valgt kun å oppgi laveste og høyeste pris innen hver kategori. Vi har valgt å ikke oppgi noen gjennomsnittspris. Grunnen er at

prisene varierer med størrelse på utstyret og traktorer som brukes. Andre forhold som virker inn på om prisen er høy eller lav, er arrondering på jorden, størrelse på hvert jordstykke og avstand mellom jordene. Hvor mye konkurranse som finnes i nærområdet, vil også virke inn på prisen. Likevel synes det ikke å være store geografiske forskjeller i tallmaterialet.

Måleenhetene leiekjørere oppgir, varierer

mellom timer, dekar og stykk. Som hovedregel oppgir vi timepris, men har valgt å opplyse om pris i andre måleenheter der det er naturlig.

Vi ønsker å presisere at alle priser som er oppgitt i lista, er **veiledende**. Prisen kan variere mellom jordart, hellingsgrad, steinmengde, tilrettelegging for arbeidet og andre forhold. Prisene er oppgitt **uten mva**.

Bla om for leiekjørings- og maskinleieprisliste 2010 >>

